

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite

Osavuosisikatsaus: tammikuu- maaliskuu 2023

Aluehallitus 29.5.2023

Sisällysluettelo

1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus	3
2. Talous	5
2.1 Tuloskehitys	5
2.2 Investoinnit	7
3. Henkilöstö	8
3.1 Henkilöstön määrä ja henkilötyövuosi	8
3.2 Poissaolot	9
3.3 Vaihtuvuus	10
3.4 Työhyvinvointi ja turvallisuus	11
3.5 Rekrytointi	11
3.6 Palvelussuhdeasiat	11
4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	11
5. Toimialueiden katsaukset	13
5.1 Terveyden ja sairaanhoito	13
5.2 Hoito ja hoiva	15
5.3 Perheiden palvelut	18
5.4 Konsernipalvelut	20
5.5 Pelastuspalvelut	22
6. Suoritemittaristo	25

1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen ensimmäinen osavuosikatsaus uudenvuoden yön hetkestä maaliskuun 2023 loppuun on uuden historiakauden ensimmäinen luku. On eletty vilkasta ja haasteellista aikaa. Koko Suomen media ja valtakunnan vaikuttajat odottivat, miten toteutuu turvallinen siirtymä kuntapohjaisesta palvelutuotannosta ja järjestämisvastuusta uuden hyvinvointialueen toiminnaksi. Keski-Pohjanmaalla siirtyminen tapahtui todella onnistuneesti. Luultavimmin alueen väestö ei juuri huomannutkaan vuosisadan muutosta. Myös henkilöstö sai pääosin keskittyä perustehtäväänsä. Vain hallinnollisissa tukipalveluissa elettiin odotettua suuremman työmäärän kanssa ja päiviä venytettiin ”konepellin alla”, jotta myös hallinnollinen siirtymä olisi mahdollinen. Noin 4.000 työntekijän työnantaja vaihtui uudenvuoden yönä, samalla palkanmaksaja, it-oikeudet, taloushallinto jne. Muutos ja siirtymä koski kaikkia. Eniten taidettiin jännittää, onnistuuko palkanmaksu – Soiteissa onnistuttiin!

Tärkein onnistuminen oli kuitenkin se, että sotelainen ja pelastuksen arki hoitui ilman poikkeamia. Haasteet, harmit ja ilot olivat samoja kuin aiemminkin – itse hyvinvointialueuudistus ei tuonut helpotusta mutta ei myöskään vaikeuttanut arjen työtä. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämisen näkökulmasta useina päivinä on johdossa huokaistu: onneksi meillä oli jo ennenkin Soite!

Jo ensimmäisten kuukausien aikana opeteltiin soten ja pelastuksen yhdyspintoja - meillä integraation tekemisen paikka on siellä. Alueneuvottelukunta käynnisti toimintaansa ja ryhdyttiin etsimään hyvinvointialueen ja kuntien uusia keskinäisiä rooleja. Kuntien omistajaohjauksesta siirrytään asteittain kumppaneiksi. Samoissa pöydissä istuvat myös tuikitärkeät järjestöt sekä alueen yritysedustus sekä K-P Liitto. Puhumme jo kannustavasti ennaltaehkäisevän työn merkityksestä, kansalaisten osallisuudesta ja osallistumisesta sekä hyte-tekemisestä yhdessä. Vielä on kuitenkin harjoiteltavaa. Hyvinvointialue joutuu etsimään omaa paikkaansa alueen muiden toimijoiden kesken; mikä on hyvinvointialueen rooli osana maakunnallista elinvoimaa, hyvinvointia, terveyttä sekä turvallisuutta. Hyvinvointialue joutuu rakentamaan asemapaikkansa myös osana YTA-aluetta. Valtion ohjaus on yllättänyt monimuotoisuudellaan, onneksi tätä on opeteltu rakentavassa hengessä ja samalla on kartutettu ja jaettu kokemuksia hyvinvointialueiden kesken.

Uusi hyvinvointialue Soite kantaa edelleen suurta huolta siitä, miten rajoittuva raha riittää, mistä löytyvät arjen tekijät eli henkilöstö, mistä löytyy paikka yhä kasvavalle palveluiden käyttäjien määrälle. Asiakkaiden ja potilaiden avun tarve monimuotoistuu ja määrä lisääntyy. Samalla se haastaa Soitea

etsimään uudenlaisia tapoja toimia. Hanketyöllä on jatkettu kuntien aikana käynnistettyä toiminnan kehittämistyötä. Uudistuminen on kuitenkin rankkaa työtä; myös henkisesti.

Maailman tilanne ympärillämme on luonut omat heijasteensa meihin. Varautuminen ja turvallisuus ovat enemmän totta ja tärkeää kuin pitkään aikaa. Hyvinvointialueella on paljon tehtävää ihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tukijana. Soitea tarvitaan!

Minna Korkiakoski-Västi, hyvinvointialuejohtaja

2. Talous

2.1 Tuloskehitys

Sote- ja pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyminen Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle

1.1.2023 lukien tarkoitti samalla sote- ja pelastustoimen tuottojen ja kulujen kirjautumisen siirtymistä hyvinvointialueellemme. Vuosina 2021 ja 2022 hyvinvointialueen kirjanpitoon oli kohdistunut vain kuntayhtymästä hyvinvointialueeksi siirtymisen valmistelun kuluja.

Vaikka Soitessa oli tehty hartiavoimin töitä talouden järjestelmien, tilikartan, kustannuspaikkojen ym. tarvittavien muutosten parissa koko hyvinvointialueen valmisteluajan, työtä näiden asioiden parissa on riittänyt myös vuodelle 2023. Esimerkiksi avaavan taseen rakentaminen on ollut monin kerroin työläämpää kuin normaalissa vuodenvaihteessa. Myös ostopalveluna toteutettavan kirjanpidon ja reskontrien siirtyminen Kokkolan kaupungilta Monetra Oulu Oy:lle on tuonut lisätyötä.

Ensimmäisen kvartaalin 2023 tulosseurantaa on vaikeuttanut usean hyvinvointialueen haasteet saada laskutuksensa toimimaan. Osa hyvinvointialueista pystyi aloittamaan myyntilaskutuksensa vasta 1. kvartaalin lopulla. Tästä johtuen Soiten kuluista puuttui ja puuttuu todennäköisesti edelleen eriä, jotka meiltä laskutetaan myöhemmin tänä vuonna. Oman myyntilaskutuksemme saimme toimimaan sekä asiakaslaskutuksen että toisten hyvinvointialueiden laskutuksen osalta lähes viivytyksettä.

Talousarviossa 2023 sitovaksi asetettua tulostavoitetta on liian aikaista tässä kohdin vuotta arvioida. Tulos näyttää paremmalta kuin se todellisuudessa on. Tähän vaikuttaa mm. valtion rahoituksen maksatuksen etupainotteisuus vuodenvaihteessa. Toisten hyvinvointialueiden asiakkaiden hoidosta laskutamamme myyntituotot olivat 1–3/2023 12,3 milj. euroa, joka ylittää hieman talousarvion. Asiakkaiden maksamat asiakas- ja potilasmaksutuotot 4,5 milj. euroa puolestaan alittivat talousarvion. Tuet ja avustukset sisältävät hankerahoituksen eriä, joilla jatkamme hyvinvointialueemme rakentamista ja kehittämistä. Hankerahoitusta vastaava määrä kuluja näkyy kulukertymässämme kohdistuen erityisesti palvelujen ostoon ja henkilöstökuluihin.

Palkat ja palkkiot sivukuluineen 1-3/2023 olivat yhteensä 44 milj. euroa. Vaikka summa alittaa talousarvion, koko vuoden palkkakulusumma tulee erittäin todennäköisesti toteutumaan vähintäänkin talousarvion suuruisena. Palkkoihin vaikuttaa 6/2023 voimaan tulevat yli 5 % palkankorotukset, jotka kohdistuvat koko henkilöstöön. Myös muut kuluerät alittavat talousarvion, mutta lukujen todellinen

kertymä on yllä kuvatusti todennäköisesti vielä puutteellinen. Osa asiakaspalvelujen ostojen hinnankorotuksista tuli / tulee voimaan vasta 1–3/2023 kauden päätyttyä. Esimerkiksi ympärivuorokautisen hoivan vuorokausihinnan korotus koko laajuudessaan tuli voimaan 1.4.2023. Vastaavia hinnankorotuksia kohdistuu myös muihin asiakaspalvelujen ostoihin, muiden palvelujen ostoihin sekä aineisiin ja tarvikkeisiin. Nousun taustalla ovat kohonneet kustannukset maailmanpoliittisen tilanteen johdosta, joka on sysännyt liikkeelle kiihtyvän inflaation. Asiakaspalvelujen ostoissa odotetaan loppuvuoden osalta suurempaa toteumaa suhteessa alkuvuoteen.

Alla näkyvä taulukko Soiten tuloksesta ei sisällä vertailua kauteen 1–3/2022. Tämä johtuu vertailukelpoisuuden puuttumisesta, sillä hyvinvointialue Soitea ei voi luvuiltaan luotettavasti verrata kuntayhtymä Soiteen.

KÄYTTÖTALOUS, M€

	TA 2023	Toteuma 1-3/2023	Toteuma, %
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	45,2	12,3	27,2%
Maksutuotot	21,0	4,5	21,4%
Tuet ja avustukset	7,7	2,0	25,6%
Muut toimintatuotot	5,7	1,3	23,1%
Ulkoiset tuotot	79,6	20,1	25,2%
Palkat ja palkkiot	-160,3	-35,2	21,9%
Henkilöstösivukulut	-39,6	-8,8	22,2%
Asiakaspalvelujen ostot	-61,7	-8,3	13,4%
Muiden palv ostot	-52,5	-10,4	19,8%
Aineet, tarv ja tavarat	-31,6	-7,2	22,6%

Avustukset	-8,3	-1,4	17,0%
Muut toimintakulut	-16,5	-3,2	19,5%
Ulkoiset kulut	-370,6	-74,4	20,1%
TOIMINTAKATE	-291,0	-54,3	18,7%
Valtion rahoitus	291,4	87,3	30,0%
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,4	-0,1	22,0%
VUOSIKATE	0,0	32,9	
Poistot ja arvonalentumiset	-8,2	-2,4	29,5%
Yli/-Alijäämä	-8,2	30,5	

Taulukko: Soiten tuloslaskelma 1–3/2023.

Erien tasaisesti kertyvä tahti tarkoittaisi 25 % toteumaa 1. kvartaalin päätteeksi.

2.2 Investoinnit

Investointien yhteismäärä on tuloksen tapaan Soiten talousarvion 2023 sitova tavoite. Tavoitteen tarkastelu tässä vaiheessa vuotta ei kerro luotettavasti koko vuoden investointitahdista. Toteutuneet investoinnit 1–3/2023 olivat 2 miljoonaa euroa. Ne kohdistuivat erityisesti rakentamisen korvausinvestointien hankkeisiin sekä it-investointeihin. Muut laite- ja kalustohankinnat painottuvat loppuvuodelle. Vuodelle 2023 hyvinvointialueelle on myönnetty 69,8 miljoonan euron lainanottovaltuus, joka kohdentuu erityisesti sote-keskushankkeen rahoittamiseen. Hankkeen toteutuminen on alkanut suunnittelun kilpailuttamisella. Investointeihin ei ole nostettu lainaa vielä ensimmäisen kvartaalin aikana.

INVESTOINNIT (t€)	Toteuma (t€)		
	TA2023	1–3/2023	Erotus
Tietokoneohjelmistot	1 494,1	182,0	1 312,1

Kiinteät rakenteet ja laitteet	714,0	0,8	713,2
Kuljetusvälineet	600,0	0,0	600,0
Muut koneet ja kalusto	3 283,1	198,9	3 084,2
Tietokone-laitteet	1 202,5	238,1	964,4
Muut rakennukset, korjausinvestointi	7 431,0	1 131,5	6 299,5
Muut aineettomat hyödykkeet	323,1	6,0	317,1
Asuinrakennusten korjausinvestointi	300,0	247,1	52,9
Viestintälaitteet	783,3	0,0	783,3
	16 131,0	2 004,4	14 126,7

Taulukko: Investoinnit 1–3/2023

3. Henkilöstö

3.1 Henkilöstön määrä ja henkilötyövuosi

Soitessa oli maaliskuun lopussa 3.995 palvelussuhdetta, joista 30,4 % oli määräaikaisia. Määräaikaiset palvelussuhteet pitävät sisällään muun muassa hyvinvointialueen valmisteluhankkeiden parissa työskenteleviä henkilöitä. Taulukkoa lukiessa on huomioitava, että jos samalla henkilöllä on voimassa useampia palvelussuhteita eri toimialueilla, tai samalla toimialueella, mutta vakituisena ja määräaikaisena palvelussuhteena, näkyy hän yhteensä -rivillä vain kerran. Henkilötyövuosia ajalta 1–3/2023 kertyi yhteensä 794,4.

Henkilötyövuoden määritelmä: henkilötyövuosien määrä laskettuna henkilöstön kokopäiväisen työpäivän osana, esim. kaksi henkilöä koko vuoden 50 % osa-aikaisuudella tarkoittaa yhtä henkilötyövuotta.

1-3/2023	Henkilöstön lukumäärä			Henkilötyövuosi		
Toimialue	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
Hallinto	5	2	7	1,1	0,5	1,6
Konsernipalvelut	536	214	749	111,6	34,3	146,0
Hoito ja hoiva	744	383	1 125	154,5	67,7	222,2
Perheiden palvelut	631	278	909	138,3	45,8	184,1
Terveyden- ja sairaan- hoitopalvelut	813	331	1 140	169,9	55,8	225,7
Kanttiini	1		1	0,2		0,2
Pelastustoimi	57	10	67	12,9	1,7	14,6
Yhteensä	2 787	1 216	3 995	588,6	205,8	794,4

3.2 Poissaolot

Poissaolojen määrä 1-3/2023 oli yhteensä 78.810 kalenteripäivää. Näistä sairauspoissaoloja oli 18.145 kalenteripäivää.

Poissaolot, kalenteripäivinä 1-3/2023							
Toimialue	Sairaus, tapaturma	Perhe- vapaa	Vuosi- loma	Koulutus	Virka- matka	Muut virka- ja työvapaat	Yhteensä
Hallinto	7,0		23,0	2,0	2,0	4,0	38,0
Konsernipalvelut	3098,9	3108,1	3589,5	261,3	34,0	4656,7	14748,5
Hoito ja hoiva	6495,1	4450,8	5196,0	477,8	1,0	6782,4	23403,1
Perheiden palvelut	4035,8	2700,6	3697,2	405,1	8,0	4704,0	15550,7

Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut	4399,0	5895,0	6267,4	553,7	36,0	7191,3	24342,4
Pelastustoimi	109,0	0,0	351,0	6,0	10,0	251,2	727,2
Yhteensä	18144,9	16154,6	19124,1	1705,8	91,0	23589,6	78810,0

Poissaolojen kestoajakauma kalenteripäivinä 1-3/2023							
1-3	4-10	11-30	31-60	61-120	121-180	181-365	Yhteensä
4531,4	3387,2	3446,0	5737,4	672,4	251,5	119,0	18144,9

3.3 Vaihtuvuus

Palvelussuhteita päättyi 1-3/2023 yhteensä 38 kpl, joista vanhuuseläkkeelle siirtymisiä oli 6 kpl. Suhteutettaessa alkuvuoden aikana päättyneet palvelussuhteet henkilöstön määrään, henkilöstön vaihtuvuudeksi muodostuu 1 %.

Päättyneet palvelussuhteet 1-3/2023								
Toimialue	MUUSY	MUUTTO TOISELLE PAIKKAKUNNALLE	OPIKELU	SISÄINEN SIIRTO	TYÖKYVYTTÖMYYS-ELÄKE	TYÖPAIKAN VAIHTO	VANHUUS-ELÄKE	YHTEENSÄ
Konsernipalvelut	1	1				2	1	5
Hoito ja hoiva	4		1		2	3	4	14
Perheiden palvelut	1					6		7
Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut	4		1	1		5	1	12
Pelastustoimi								

Yhteensä	10	1	2	1	2	16	6	38
----------	----	---	---	---	---	----	---	----

3.4 Työhyvinvointi ja turvallisuus

Valvojan viranomaisen (AVI) teki kaksi työsuojelutarkastusta. Raporttien mukaan työolosuhteet ovat olleet pääosiltaan kunnossa. Työpaikkaselvityksiä toteutettiin kahdeksan. Määrän vähäisyys johtuu suurelta osin työterveyshuollon sisäisistä järjestelyistä. Hyvinvointialueen työilmapiiri on ollut rauhallinen. Sairauspoissaolojen määrä on laskenut huomattavasti edellisvuoteen verrattuna. Syynä tähän on pääosin ollut koronatilanteen helpottuminen, mutta muitakin syitä on. Sisäilmasto-ongelmia käsitellään edelleen useammassa sisäilmatyöryhmässä. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa sujuu hyvin. Työkykykoordinaattoriin yhteydenottoja on edelleen runsaasti. Etätöitä on tehty soveltuvin osin.

3.5 Rekrytointi

Tammi-maaliskuussa 2023 Soite ilmoitti yhteensä 129 avoimesta työpaikasta. Luku sisältää sijaisuudet, avoimet työpaikat ja kesätyöpaikat. Hakemuksia saapui Laura-järjestelmän kautta yhteensä 1.066 kpl, joka tarkoittaa 8,2 hakemusta avoimena ollutta työpaikkaa kohden. Rekrytointipäätöksiä tehtiin yhteensä 122 kpl. Luku sisältää myös tehtävät, jotka täytettiin ilman hakumenettelyä. Täyttämättä on jäänyt alkuvuoden osalta 11 paikkaa. Hakijakokemus seurataan syksystä ja keskimääräinen arvosana on 4,1/5.

3.6 Palvelussuhdeasiat

Alkuvuoden aikana ajankohtaisia olivat hyvinvointialueen käynnistymiseen liittyvät tehtävät. Ohjeistuksia tehtiin niin palkkahallintoa kuin muita HR-toimintoja koskien. Henkilöstöohjelmaa työstettiin yhteistyössä henkilöstön ja Vaasan yliopiston fasilitaattoreiden kanssa. Ohjelma on lähes valmis.

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa:

1. Hyvinvointialueen tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen).
2. Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelytavat.

3. Omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen.
4. Taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät).

Sisäisen valvonnan tilaa on selvitetty toimialueittain tehdyn kyselyn perusteella, ja toimialuejohtajat ovat osaltaan raportoineet asiasta hyvinvointialuejohtajalle.

Kokonaisarvio organisaation sisäisen valvonnan edellytyksistä ja nykytilasta	☐	hyvä
	☒	tydyttävä
	☐	puutteellinen
	☐	heikko

Toiminnoille on pääosin määritelty vastuuhenkilöt ja tiedonkulku toimii vastuuhenkilöiltä esimiehille asianmukaisesti. On kuitenkin myös prosesseja, joiden omistajuus on määrittelemättä tai jotka koetaan ainakin osittain epäselviksi. Tavoitteiden saavuttamisen varmistaminen toteutuu pääosin ja tavoitteiden saavuttamista seurataan melko systemaattisesti. Toimintaprosessit toimivat melko hyvin ja niiden arvellaan olevan kohtuullisen tehokkaita ja vaikuttavia. Kehittämistarpeitakin on tunnistettu ja merkittävää kehittämistä tapahtuu esimerkiksi hankkeiden kautta. Henkilöstön toimivalta ja vastuut on pääosin määritelty. Lähijohtajien osalta oman vastualueen ulkopuoliset harvoin tarvittavat prosessit koetaan usein haastavimmiksi.

Kokonaisarvio organisaation viranhaltijoiden päätösten ja toiminnan laillisuudesta, taloudellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta	☐	hyvä
	☒	tydyttävä
	☐	puutteellinen
	☐	heikko

Toimialuejohtajien perehtyneisyys alaistensa viranhaltijoiden päätöksiin on pääosin hyvällä tasolla, ja he ovat vakuuttuneita päätösten laillisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. He ovat vakuuttuneita

myös päätösten taloudellisuudesta. Henkilöstöhallinnon osalta päätösten valvonnassa on vielä teknisiä haasteita, mutta siihen haetaan ratkaisua yhdessä järjestelmätoimittajan kanssa.

5. Toimialueiden katsaukset

5.1 Terveyden ja sairaanhoito

Alkuvuosi oli rauhallinen osastoilla ja ensihoidossa. Henkilöstö pystyi pitämään saldovapaita ja vuosilomia. Toteutimme myös rästissä olleita osastojen kehittämistehtäviä ja huoltotoimia. Alkupalvella henkilöstö sairasti runsaasti tavanomaisia talvisin esiintyviä virustauteja, joista aiheutuvat poissaolot kuormittivat lähijohtoa.

Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa koettiin huolta siitä, miten ulkokuntalaisten erikoissairaanhoidon palvelujen käyttöluvut kehittyvät. Erikoissairaanhoidon käynnit laskivat 1–3/2023 edellisestä vuodesta 7 %, mutta Pietarsaaren ja hyvinvointialueemme ulkokuntalaisten käyntimäärät ovat nousseet. Entisten sopimuskuntien asiakkaiden käyttö pysyi ennallaan. Käynnit perusterveydenhuollossa ovat palanneet vuoden 2019 tasolle eli aikaan, jolloin korona ei vielä vaikuttanut käyntien määrään. Hyvinvointialuelainsäädännön takia kuntoutuksessa jouduttiin purkamaan integraatiota.

Hoitoa odottavien määrä 3/2023 nousi 3/2022 verrattuna. Kuitenkin yli 180 vuorokautta hoitoa odottaneiden määrä kaikki erikoisalot yhteensä - luvulla tarkasteltuna oli 3/2022 tasolla eli 7,7 %. Tietyillä erikoisaloilla hoitoa odottavien lisäys on ollut erityisen suurta, esimerkiksi kardiologialla (100 %) ja gastroenterologialla (50 %). Niissä kasvaneeseen hoitotarpeeseen on vastattu ruuhkan purun toimilla. Silmätautien ulkoistus Coronaria Oy:lle on vähentänyt viivästyneitä kontroleja ja yli 180 vuorokautta odottaneita potilaita. Urologialla ei ole tällä hetkellä lainkaan 180 vuorokauden hoitotakuun ylityksiä.

Synnytyksiä oli tammi-maaliskuussa 407 kappaletta, joka oli 4,4 % edellisvuotta enemmän. Leikkausaleissa tehtiin ensimmäisen kvartaalin aikana 15 % enemmän toimenpiteitä kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2022. Hoitotakuun suhteen olemme leikkausten osalta hyvässä tilanteessa: odottajia on 775 henkilöä, joista 180 vuorokauden ylityksiä vain 35 kappaletta. Tämä vastaa 4,1 %-osuutta, kun tavoite on pysyä alle 5 prosentissa. Toisaalta tilanne ei ole yhtä hyvä kuin 1-3/2022 (odottajia 606 henkilöä, joista 180 vuorokauden ylityksiä 14 kpl).

Suun terveydenhuollossa pystyttiin ensimmäisellä kvartaalilla säilyttämään kiireettömän hoidon jono-tusaika 3 - 4 kuukaudessa. Hanketyö suun terveydenhuollon palvelujen monipuolistamiseksi edistyi hyvin. Digitaalisten palvelujen kehitystyö näkyy esimerkiksi 1-vuotiaiden etävastaanottokäyntien alkamisena.

Yhteispäivystyksen päivystyskäynnit laskivat lievästi (- 4,3 %) suhteessa viime vuoden vastaavaan kvartaaliin. Käyntimäärien lasku selittyy osin hyvinvointialueemme ulkopuolelta tulevien potilaiden käyntimäärien vähenemisellä (- 17,2 %). Osin se selittyy tarkoituksenmukaisella hoidon tarpeen arvion tiukentumisella ja digitalisten palveluiden laajentumisella. Päivystyskäyntien ns. läpimenoaika oli tarkastelukaudella 3,60 tuntia, joka on lähellä vuodelle 2023 asetettua tavoitetta 3,50 tuntia. Ensihoitopalvelussa nähtiin lievää tehtävämäärän laskua (- 5,9 %). Ensihoitopalvelun tehtävien tavoitettavuus on kohentunut koko alueella. Tämä selittyy muun muassa koronasuojautumisesta aiheutuneiden viiveiden poistumisella.

Hoitajapula haastoi terveyden ja sairaanhoidon toimialuetta entistä enemmän erityisesti vuodeosastoilla sekä asiantuntijahoitajien osalta. Uutena ilmiönä on myös erikoistuvien lääkärin pula. Perusterveydenhuollon lääkäritilanne parantui hieman näkyen lisääntyneinä suoritemäärinä. Vastaanottopalveluissa lääkäreille hoitoon pääsy on toteutunut lääkäreille hyvin Lestijokilaaksossa (T3 pääosin <7), mutta Kokkolassa ja Perhonjokilaaksossa lääkäreitä ei ole saatu riittävästi eikä aikoja ole ollut riittävästi tarjolla. Hoitajilla T3 on pääsäännöllisesti hyvä (T3<7). Hoidon jatkuvuuden seuraamiseksi Soiteessa on otettu käyttöön kuukausittain päivittyvä COCI-mittari, joka kuvaa potilaan käyntien hajautumista eri ammattihenkilöille (jos potilas tapaa lähes joka kerta eri henkilön, indeksin arvo on heikko). Vuoden 2022 lopulla COCI nousi selkeästi aiempaa paremmalle tasolle ja 1-3/2023 se pysyi tällä tasolla.

Alkuvuoden talouden seuranta oli haasteellista, koska hyvinvointialueen ulkopuolisen erikoissairanhoidon ensimmäiset ostolaskut saatiin vasta maaliskuussa. Toimialueen myyntituotot olivat yli ja maksutuotot alle talousarvion. Tämä selittyy suhteellisesti suuremmalla oman hyvinvointialueen ulkopuolisten potilaiden käyntimäärällä. Muuttuneesta koronatestausstrategiasta johtuen laboratorio-kustannukset ovat vähentyneet. Koronasuojauksen väheneminen selittää aineet, tarvikkeet ja tavarat – ostojen alittumisen talousarvioon verrattuna.

Tuloslaskelma, tuhatta €	Toteuma 1-3/2023	TA2023	Toteuma%
Myyntituotot	7 309,1	27 106,3	27,0%
Maksutuotot	2 008,9	8 436,4	23,8%
Tuet ja avustukset	379,7	1 793,0	21,2%
Muut toimintatuotot	387,1	1 034,8	37,4%
Ulkoiset tuotot	10 084,8	38 370,5	26,3%
Sisäiset tuotot	3 023,4	15 248,4	19,8%
Toimintatuotot yhteensä	13 108,2	53 618,9	24,4%
Palkat ja palkkiot	-11 671,0	-52 966,8	22,0%
Henkilöstösivukulut	-2 873,7	-13 086,4	22,0%
Asiakaspalvelujen ostot	-839,8	-16 186,4	5,2%
Muiden palvelujen ostot	-3 711,3	-20 562,7	18,0%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 616,0	-20 290,4	22,7%
Avustukset	-1,4	-7,0	19,5%
Muut toimintakulut	-543,0	-2 470,0	22,0%
Ulkoiset kulut	-24 256,2	-125 569,7	19,3%
Sisäiset kulut	-7 947,9	-41 526,9	19,1%
Toimintakulut yhteensä	-32 204,1	-167 096,5	19,3%
Toimintakate	-19 095,9	-113 477,7	16,8%
Valtion rahoitus	0,0	111 921,4	0,0%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-0,2	-0,3	96,5%
Vuosikate	-19 096,1	-1 556,5	
Poistot ja arvonalentumiset	-578,1	-1 991,6	29,0%
Yli/-Alijäämä	-19 674,2	-3 548,2	

Taulukko: Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1–3/2023

5.2 Hoito ja hoiva

Keskimääräinen ympärivuorokautisen palveluasumisen jonotusaika 1-3/2023 oli 82 vuorokautta, kun se edellisenä vuonna oli 90-100 vuorokautta. Jonossa per 3/2023 oli 76 asiakasta (v. 2022 /102). Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 3/2023 Keski-Pohjanmaalla asui 7.885 yli 75-vuotiasta (v. 2022 /

8.350). Väestömäärän vähenemiseen vaikutti Kruunupyyn irtoaminen Soitesta. Edellä mainittu huomioden, alueemme yli 75-vuotiaiden määrä nousi vuodenvaihteesta noin 70 henkilöllä. Kotona asuvia yli 75- vuotiaita oli 3/2023 93,4 % (v. 2022 92,9 %). Tämä positiivinen keitys johtunee osittain kotiin järjestettävien palveluiden ja etähoivan kehittymisestä. Toisaalta kehitykseen vaikuttaa ympärivuorokautisen palveluasumisen paikan jonottaminen.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen toiminta normalisoitui korona-ajan hellitettyä ja vierailijat sekä kolmannen sektorin yhteistyö palautui normaaliksi. Soiten oman toiminnan nettokuormitus prosentti ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä oli 3/2023 98,1 %. Se kuvastaa, että osassa yksiköistä pystyttiin ottamaan asiakkaita ylipaikoille ja näin tukemaan hoitoketjun liikkuvuutta.

Säännöllisen kotihoidon piirissä 3/2023 oli 9,6 % yli 75-vuotiaista. Kuvapuheluiden osuus kotihoidon käynneistä oli 10,1 %. Lääkeautomaatteja oli käytössä 135 kappaletta. KOTIIN –hankkeen myötä yöpartio toiminta vakiintui osaksi Lestijokilaakson kotihoidon toimintaa. Vastaavaa toimintaa valmisteltiin Perhonjokilaaksoon. Tekoälypilotti alkoi Eteläisessä kotihoidossa 1. kvartaalin lopulla.

Perhehoidon kokonaisasiakasmäärä 03/2023 oli 59 asiakasta (03/2022 23 asiakasta). Omaishoidon yli 75-vuotiaiden asiakkaiden määrä oli 573 asiakasta. Alkuvuonna toimintaa kehitettiin monin tavoin. Ikääntyneiden keskitetty neuvontapalvelu ja sähköinen Omaolo - palvelu otettiin käyttöön. Vetelissä ja kanta-Kokkolassa käynnistettiin uudet kuntouttavan päivätoiminnan ryhmät. Uusia Pilke - ohjaajia valmistui opinnoistaan. Perhehoitoseminaari järjestettiin yhteistyössä valtakunnallisten kattojärjestöjen kanssa. Neljän hyvinvointialueen yhteistyönä järjestettiin liikkumista tukevien palveluiden seminaari. Omaishoitajuutta kartoittava kyselytutkimus käynnistettiin. Toteutettiin Tartu Digiin - kuntakiertue yhdessä kotihoidon ja eSenioreiden kanssa.

Jaksohoidon paikkoja oli käytössä 95 kappaletta. Kuntoutumisen ideologian jalkauttaminen, asiakkaiden toimintakyvyn tukeminen ja parantaminen sekä turvallisten kotiutusten suunnittelu olivat kuntouttavan jaksohoidon yhteinen teema, jota tuettiin Kotiin-hankkeella. Sairaalasta jaksohoitoon tuli 45 (71/2022) asiakasta ja heistä yli puolet, 24 (20/2022) siirtyi ajanjakson aikana omaan kotiin.

Palliativisella poliklinikalla potilas- ja käyntimäärät 1-3/2023 lisääntyivät yli 20 % 1-3/2022 jaksoon verrattuna. Muutoksen taustalla oli palliativisen hoidon kehittämisen hanke, jonka myötä käytössä oli uusi 40 %:n lääkäriresurssi. Geriatrisen osaamiskeskuksen potilasmäärä laski -2.3 %, mutta käyntimäärät

nousivat +8.2 % 1-3/2022 verrattuna. Kotisairaaloiden potilas- ja käyntimäärät laskivat. Syynä laskuun on henkilöstön poissaolot sekä Jokilaaksoissa pula henkilöstöstä. Yleislääketieteen osastojen nettokuormitus oli 99.1 %. Keskimääräinen hoitoaika oli 9,6 vuorokautta (11vrk/2022). Psykogeriatrinen potilaiden määrä ja nettohoitopäivät lähes kaksinkertaistuivat vertailuajankohtaan nähden. Nettokuormituksen laskemisen ja hoitoajan lyhenemisen taustalla oli hoitoketjun toimivuus ja jatkohoitoaikaan järjestyminen.

Koulutetun henkilökunnan saatavuutta tehostettiin edelleen alkuvuodesta panostamalla hoiva-avustajien ja lähihoitajien oppisopimuskoulutukseen yksiköissä. Tällä myös varauduttiin tulevaan henkilöstömitoituksen nostoon. Henkilöstö liikkui joustavasti yksiköiden välillä yli palvelu- ja vastuualuerajojen. Vaikka ajanjaksoon vaikuttivat hyvinvointialueelle siirtyminen ja uusien ohjeistusten ja maksusitoumuskäytäntöjen omaksuminen, arkitoiminta sujui hyvin.

Tuloslaskelma, tuhatta €	Toteuma 1-3/2023	TA2023	Toteuma%
Myyntituotot	566,6	2 078,9	27,3%
Maksutuotot	2 065,0	10 989,6	18,8%
Tuet ja avustukset	98,1	495,0	19,8%
Muut toimintatuotot	450,0	2 644,4	17,0%
Ulkoiset tuotot	3 179,6	16 214,8	19,6%
Sisäiset tuotot	185,4	923,0	20,1%
Toimintatuotot yhteensä	3 365,0	17 137,8	19,6%
Palkat ja palkkiot	-8 360,6	-39 067,6	21,4%
Henkilöstösivukulut	-2 120,7	-9 695,6	21,9%
Asiakaspalvelujen ostot	-2 361,3	-14 325,5	16,5%
Muiden palvelujen ostot	-1 366,3	-6 997,6	19,5%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-529,1	-2 300,3	23,0%
Avustukset	-546,6	-3 620,0	15,1%
Muut toimintakulut	-1 163,5	-5 576,4	20,9%
Ulkoiset kulut	-16 448,1	-81 583,0	20,2%
Sisäiset kulut	-4 129,5	-17 057,9	24,2%
Toimintakulut yhteensä	-20 577,6	-98 640,9	20,9%
Toimintakate	-17 212,7	-81 503,0	21,1%

Valtion rahoitus	0,0	79 142,6	0,0%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-0,8	0,0	
Vuosikate	-17 213,4	-2 360,4	
Poistot ja arvonalentumiset	-12,6	-31,8	39,7%
Yli/-Alijäämä	-17 226,0	-2 392,2	

Taulukko: Hoidon ja hoivan toimialueen tuloslaskelma 1-3/2023

5.3 Perheiden palvelut

1.1.2023 Perheiden palveluiden toimialueella yhdistyi kaksi toimialuetta: Perheiden palvelut ja Vammaispalvelut. Toimialueella on nyt kuusi palvelualueita. Ensimmäisellä kvartaalilla keskityttiin uuden toimialueen toiminnan käynnistämiseen ja pyrittiin takaamaan asiakkaille ja potilaille palveluiden ja hoidon jatkuvuus.

Asiakasmäärien kasvu sekä lastensuojelun ja lapsiperheiden palveluiden asiakkaiden haasteelliset tilanteet näkyivät Perhekeskuspalveluissa. Lapsiperheiden palveluohjauksessa eli Perhe-Luurissa ammattilaisten konsultaatiot sekä ApuNappi yhteydenotot lisääntyivät. Lastensuojelun lakisääteisissä asiakasmitoituksissa kuitenkin kohtuullisesti pysyttiin.

Lasten ja nuorten erityispalveluissa käynnit ja osastojaksot kasvoivat hieman. Koronan jäljiltä psykiatrian molemmilla erikoisaloilla oli normaalia vaativampia potilaita. Prosessien kehittämistä jatkettiin. Lasten ja nuorten mielenterveyspotilas - päivystyspolun kehittäminen aloitettiin. Päivystävän sairaanhoitajan pilotti jatkui lastenpäivystyksessä hyvien kokemusten rohkaisemana. Lastenpsykiatrian osastolla alkoi pikkulapsipsykiatrian hanke.

Vuoden 2023 alusta lukien koulujen oppilashuolto siirtyi osaksi hyvinvointialueiden toimintaa. Psykologien rekrytointihaasteet kuormittivat sekä psykologipalveluita että opiskeluhuollon koulupsykologi-toimintaa. Molemmissa toiminnoissa jouduttiin turvautumaan ostopalveluihin. Koulukuraattorien tehtävät on saatu täytettyä vakinaisilla työntekijöillä tai määräaikaisten sijaisratkaisuin. Tämä turvaa kuraattoripalveluiden jatkuvuuden ja saatavuuden alueemme oppilaitoksissa. Kouluterveydenhuollon lääkitilanne oli alkuvuonna heikko, jonka johdosta oppilaiden määräaikaistarkastuksia on paljon tekemättä.

Aikuispsykiatrian avohoidossa hoidetaan 1.191 potilasta ja 241 potilasta jonottaa hoitoa. Pääsyä neuropsykiatriisiin tutkimuksiin jonottaa 45 potilasta. Läheteistä 87 % käsitellään kolmen vuorokauden ja 98 % 21 vuorokauden kuluessa. Mielenterveyskuntoutujien sosiaalipalvelujen sosiaalista kuntoutusta kehitettiin aloittamalla kolmen kuukauden ryhmätoimintakokeilu yhteistyössä aikuissosiaalityön kanssa Lestijokilaaksossa. Yhteistyössä päihde- ja riippuvuuspalvelujen sekä vammaispalvelujen kanssa toteutettiin sosiaalisen kuntoutuksen markkinakartoitus. Turvasolu osastolle 15 valmistui maaliskuussa. Aikuispsykiatrian avohoidon hoitoon pääsyä kehitettiin ottamalla käyttöön puhelimesta tehtävän hoidon tarpeen arvioinnin tueksi sähköinen asiointikanava Terapianavigaattori. Matalan kynnyksen palveluissa otettiin käyttöön ohjattu omahoito.

Työttömien terveystarkastukseen kertynyt jono saatiin purettua. Tällä hetkellä asiakkaat kutsutaan terveystarkastukseen noin kuukauden kuluessa lähetteen saapumisesta.

Kårkullan kuntayhtymältä hyvinvointialueellemme 1.1.2023 siirtyneet toimintayksiköt ovat integroituneet osaksi vammaisten asumispalvelujen ja päiväaikaisen toiminnan palveluita Kokkolassa. Työntekijöitä Soitelle siirtyi yhteensä 29 henkilöä. Yksiköt muodostavat Soldalenin vastuualueen.

Kehityspoliklinikan toimintaan kohdistui isoja haasteita lääkärivajeen vuoksi. Kuntoutussuunnitelmia pystyttiin tekemään vain muutamia. Muu toiminta pyrittiin järjestämään korvaavin järjestelyin. Toimintaa myös kehitettiin esimerkiksi digipolkua valmistellen.

Kokkolaan saapui 20 kongolaista kiintiöpakolaisia Sambiasta. Kotoutumislain muutokset tulivat voimaan 1.1.2023 ja sen myötä keskustelut kunnan, hyvinvointialueen ja työllisyyden kuntakokeilun toimijoiden kesken jatkuvat. Uusille maahanmuuttajille järjestettiin teemaryhmiä.

Sosiaalihuollossa aloitettiin valmistautuminen asiakastietojärjestelmän vaihtumiseen. Työtä tehtiin yhdessä Soiten sovellustuen ja Tiedon kanssa. Sosiaalisen luototuksen palvelun käyttöönoton valmistelutyöt aloitettiin yhteistyössä taloushallinnon kanssa. Sosiaalinen luototus tulee hyvinvointialueiden järjestämäksi lakisääteiseksi sosiaalipalveluksi 1.8.2023 alkaen.

Tuloslaskelma, tuhatta €	Toteuma 1-3/2023	TA2023	Toteuma %
Myyntituotot	3 900,8	13 756,0	28,4%
Maksutuotot	407,6	1 558,3	26,2%

Tuet ja avustukset	41,1	315,0	13,1%
Muut toimintatuotot	256,1	1 067,2	24,0%
Ulkoiset tuotot	4 605,7	16 696,5	27,6%
Sisäiset tuotot	973,0	5 043,9	19,3%
Toimintatuotot yhteensä	5 578,7	21 740,3	25,7%
Palkat ja palkkiot	-8 456,1	-38 247,1	22,1%
Henkilöstösivukulut	-2 188,9	-9 441,2	23,2%
Asiakaspalvelujen ostot	-5 085,6	-31 174,5	16,3%
Muiden palv ostot	-1 923,4	-8 339,4	23,1%
Aineet, tarv ja tavarat	-570,1	-1 962,2	29,1%
Avustukset	-761,5	-4 338,5	17,6%
Muut toimintakulut	-804,7	-3 680,1	21,9%
Ulkoiset kulut	-19 790,3	-97 183,0	20,4%
Sisäiset kulut	-4 385,2	-18 906,7	23,2%
Toimintakulut yhteensä	-24 175,5	-116 089,8	20,8%
Toimintakate	-18 596,9	-94 349,4	19,7%
Valtion rahoitus	0,0	91 576,0	0,0%
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,2	0,0	
Vuosikate	-18 597,1	-2 773,5	
Poistot ja arvonalentumiset	-24,1	-48,2	50,1%
Yli/-Alijäämä	-18 621,3	-2 821,7	

Taulukko: Perheiden palveluiden toimialueen tuloslaskelma 1-3/2023

5.4 Konsernipalvelut

Konsernipalvelut pitävät sisällään kaikki Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen sote- ja pelastustoimen työtä tukevat palvelut jakaantuen seuraaviin palvelualueisiin: 1) Henkilöstöpalvelut, 2) Talous- ja hallintopalvelut, 3) Tietohallinto sekä 4) Tilat ja tekniset palvelut. Konsernipalvelujen kustannukset jaetaan sisäisinä kuluina muille toimialueille konsernipalvelujen käytön ja kulujen vyörytysääntöjen mukaisesti.

Vuoden 2023 ensimmäisen kvartaalin aikana työ hyvinvointialueen valmistelun parissa jatkui kiivaana. Henkilöstön siirtymä kuntayhtymästä ja kunnista (mm. koulukuraattorit ja –psykologit) hyvinvointialueelle on työllistänyt erittäin paljon palkkahallinnon henkilöstöä myös vuoden vaihtumisen jälkeen. Siirtymä on toteutunut hyvin eikä palkanmaksussa ole ollut viiveitä. Soiten pitkäaikainen henkilöstöjohtaja Eija-Liisa Heikkilä siirtyi 6.2.23 lukien Keski-Suomen hyvinvointialueen HR-johtajaksi. Virkaa hoitaa viransijaisena palvelusuhdepäällikkö Pirkko Härkänen.

Taloushallinnossa muutos hyvinvointialueeksi on vaatinut tilikartan, kustannuspaikkojen ja useiden taloushallinnon järjestelmien muutostöitä. Kirjanpidon siirtyminen Kokkolan kaupungilta Monetra Oulu Oy:n hoitamaksi on alkukankeuden jälkeen alkanut sujua. Hyvinvointialueen vuoden 2023 avaan taseen valmistelu aiheutti normaalia vuodenvaihdetta enemmän työtä. Hyvinvointialueen talouden tehtävien rinnalla taloushallinnon henkilöstö valmisteli tammi-maaliskuussa kuntayhtymän toiminnan päättävän vuoden 2022 tilinpäätöksen.

Toimitilapalveluissa muutokset ovat olleet pienempiä, sillä Soite toimi jo kuntayhtymän aikana kunnilta vuokraamissaan toimitiloissa. Vuokrasopimukset ovat siirtyneet hyvinvointialueen vastuulle. Koulukuraattorien ja -psykologien käytössä olevista huoneista tehtiin kuntien kanssa ns. käyttöoikeussopimukset. Sairaalanmäen sote-keskuksen ensimmäisen vaiheen valmistelu on vuoden ensimmäisen kvartaalin aikana edistynyt arkkitehti-, sähkö- ja LVIS-suunnittelun kilpailutuksella. Tätä kirjoitettaessa saatuja tarjouksia verrataan toisiinsa ja valmistaudutaan asian tuomiseen aluehallituksen päätöskäsittelyyn 5/2023.

Hyvinvointialueen käynnistyminen työllisti tietohallinnon työntekijöitä ensimmäisen kvartaalin aikana varsin paljon. Kruunupyyn irtautuminen potilastietojärjestelmä Lifecaren käytöstä ja siirtymäkauden aikainen tietojen näkyminen Pohjanmaan hyvinvointialueella (Kruunupyy osa sitä) vaati paljon sopimista ja työtä Soiten tietohallinnolta. Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän päivityksen valmistelut Lifecare-järjestelmään siirtymiseksi kuormittivat IT:n sovellustukea. Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä tarkistuksia tehtiin jatkuvasti tilanteiden nopeasti muuttuessa.

Viestintä ja markkinointi -vastuualueen henkilöstö sai alkuvuoden aikana valmiiksi Soiten uudistuneen brändityön. Brändin kantava ajatus on Hyvin voimme / Klart vi kan –teema, joka näkyy monella tavoin Soiten sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Teema on edustettuna myös soitelaisten työhyvinvoinnin kehittämispäivien ohjelmissa kuluvan vuoden aikana.

Tuloslaskelma, tuhatta €	Toteuma 1-3/2023	TA2023	Toteuma %
Myyntituotot	268,0	1 247,1	21,5%
Tuet ja avustukset	1 436,4	5 047,1	28,5%
Muut toimintatuotot	227,6	968,0	23,5%
Ulkoiset tuotot	1 932,0	7 262,2	26,6%
Sisäiset tuotot	12 793,2	55 607,4	23,0%
Toimintatuotot yhteensä	14 725,2	62 869,5	23,4%
Palkat ja palkkiot	-5 688,0	-24 696,9	23,0%
Henkilöstösivukulut	-1 392,1	-6 128,5	22,7%
Muiden palvelujen ostot	-3 023,6	-13 616,3	22,2%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 333,2	-6 040,8	22,1%
Avustukset	0,0	-100,0	0,0%
Muut toimintakulut	-416,5	-3 071,1	13,6%
Ulkoiset kulut	-11 853,4	-53 653,7	22,1%
Sisäiset kulut	-1 112,7	-2 356,6	47,2%
Toimintakulut yhteensä	-12 966,1	-56 010,3	23,1%
Toimintakate	1 759,1	6 859,2	25,6%
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,3	0,0	
Vuosikate	1 758,8	6 859,2	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 738,1	-6 049,6	28,7%
Yli/-Alijäämä	20,7	809,6	

Taulukko: Konsernipalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1-3/2023

5.5 Pelastuspalvelut

Pelastuspalvelut siirtyivät osaksi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintaa 1.1.2023 lukien. Pelastustoimen toimialueen alueen alkuvuosi oli taloudellisesti tasapainossa. Kaikkia jaksotettuja, kaudelle 1-3/2023 kuuluvia kiinteitä kuluja ei ole vielä ollut mukana laskutuksessa (esim ICT; TUVE, ennakoitujen kunnossapitotyöt yms. muut vastaavat isot kokonaisuudet). Ennakoimattomien palveluiden kysynnän osalta ensimmäinen kvartaali on ollut keskimääräistä hiljaisempi sivutoimisen henkilöstön asemapaikkojen osalta. Tästä johtuen ylimääräisiä palkkakustannuksia ei ole merkittävästi syntynyt. Edel-

lisiin viiteen vuoteen verrattuna palveluiden ennakoimaton kysyntä oli lähes 30 % pienempi kuin verkkijaksolla 2018–2022. Lisäksi merkittävä osa hyvinvointialueen pelastustoiminnan tehtävistä kohdistui päätoimisille asemapaikoille, jonka takia palkkakuluja säästyivät tuleville kiireisimmille kuukausille. Sivutoimisten henkilöiden kurssimuotoinen koulutustoiminta oli alkuvuonna aktiivista. Ensimmäisen kvartaalin toimintatuottojen ulkoiset laskutukset tehdään toisen kvartaalin aikana, josta osin johtuu tulojen vähyys. Tuottojen yhteismäärä ei ole merkittävä.

Loppuvuonna 2022 vahvistetusta pelastustoimen talousarviosta on tunnistettavissa jo ensimmäisen kvartaalin päätteeksi, että muutamat suuret käyttötalouden palveluiden ostohankkeet (virve 2.0, OE kansallinen ohjelma) eivät mahdollisesti tule toteutumaan tämän vuoden aikana poiketen talousarvioissa tehdystä suunnittelusta. Poikkeamat tulevat näkymään varsinkin muiden palveluiden ostoissa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat osalta hankintaprosessit ovat käynnissä, mutta materiaalien hitaasta saatavuudesta johtuen kaikki menot eivät ole vielä kirjaantuneet. Vastaavasti on jaksotettuja kunnossapitotöitä palveluiden ostoissa suunniteltu toteutettavaksi kuluvan vuoden toisen ja kolmannen kvartaalin aikana. Lisäksi olemme priorisoineet tiettyjen hankintojen toteuttamista kolmannelle kvartaalille, jolloin on helpompi nähdä ja ennustaa loppuvuoden palveluiden kysynnästä aiheutuvat kustannukset. Hyväksytyin investointisuunnitelman mukaiset hankinnat on käynnistetty.

Henkilöstön osalta merkittäviä poikkeamia ei päivittäisessä palvelutuotannossa ole ollut ajalla 1-3/2023. Tämä on osin seurausta pidettyjen lomien vähydestä ja muiden poissalolojen vähentymisestä. Sijaisten saaminen kesälomakaudelle on haastavaa ja jopa mahdotonta, koska alan työvoimasta on merkittävä pula. Kuitenkin alkuvuonna avoinna olleisiin virkoihin saatiin enemmän hakijoita kuin virkapaikkoja oli ja virat saatiin täytettyä. Sivutoimisten osalta kelpoisuutta vaativien tehtävien tuottamien harjoitusten osallistumisasteet ovat laskussa. Tämän voi joissakin toimipisteissä johtaa rajoitettuun suorituskyykyyn pelastustoimen vaativissa tehtävissä.

Palveluiden saatavuuden näkökulmasta toimintavalmiusajat olivat edellisvuoden tasolla (v. 95 %). Onnettomuuksien ennaltaehkäisyssä olimme valvontatoimissa hieman jäljessä (3 %), joka johtui työnsuunnittelusta. Turvallisuusviestinnän osalta ensimmäisellä vuoden kvartaalilla tavoitettiin 1,5 % alueen väestöstä (vuotuinen tavoite 6 %). Toiminnan näkökulmasta saavutimme meille asetetut määrälliset vaatimukset tavoitteen mukaisesti.

Sisäministeriön tietopyynnöt ja selvitykset työllistivät alkuvuotta, ja työ niiden parissa jatkuu myös toisella kvartaalilla. Maaliskuun loppuun mennessä saimme laadittua alueellisen riskiarvion. Arvio tulee olemaan pohjana valmistellessamme pelastustoimen palvelutasopäätöksessä käytettävää riskiarviota. Palvelutasopäätöksen valmistelu on käynnistynyt riskianalyysiin kuvauksella, jossa tunnistetaan toimintaympäristöstä esille nousevia palvelutarpeita. Aluehallintaviraston havaintoihin perustuvien edellisvuosien puutteiden korjaamisen vaatimaan asiantuntija- ja suunnittelutyöhön emme ole vielä päässeet aikapulan ja työntekijämäärän vähyyden johdosta.

Tuloslaskelma	Toteuma 1-3/2023	TA2023	Toteuma %
Myyntituotot	10,6	31,0	34,3%
Maksutuotot	7,5	47,0	16,0%
Ulkoiset tuotot	18,1	78,0	23,3%
Sisäiset tuotot	96,9	637,9	15,2%
Toimintatuotot yhteensä	115,0	715,9	16,1%
Palkat ja palkkiot	-738,1	-4 232,5	17,4%
Henkilöstösivukulut	-177,7	-1 032,5	17,2%
Asiakaspalvelujen ostot	-0,1	-21,0	0,6%
Muiden palvelujen ostot	-90,8	-925,3	9,8%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49,5	-597,5	8,3%
Avustukset	-3,7	-36,7	10,1%
Muut toimintakulut	-295,1	-1 687,5	17,5%
Ulkoiset kulut	-1 355,0	-8 533,0	15,9%
Sisäiset kulut	-166,5	-1 115,6	14,9%
Toimintakulut yhteensä	-1 521,6	-9 648,5	15,8%
Toimintakate	-1 406,6	-8 932,7	15,7%
Valtion rahoitus	0,0	8 764,3	0,0%
Rahoitustuotot ja -kulut yht	0,0	0,0	
Vuosikate	-1 406,6	-168,4	
Poistot ja arvonalentumiset	-65,6	-78,4	83,7%
Yli/-Alijäämä	-1 472,2	-246,8	

Taulukko: Pelastustoimen toimialueen tuloslaskelma 1-3/2023

6. Suoritemittaristo

Hyvinvointialueen suoritemittaristo		
Toimialue	Mittari	1-3/2023
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Toimialueen erikoissairaanhoidon viralliset käynnit	40 435
	Toimialueen erikoissairaanhoidon nettohoitopäivät	10 913
	Yhteispäivystyksen päivystyskäynnit	7 164
	Syntyneet	407
	Leikkaukset	1 324
	Suun terveydenhuollon käynnit*	19 119
	Perusterveydenhuollon vastaanottokäynnit*	25 353
	Etä- ja digikontaktit perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa	32 569
Hoito ja hoiva	Toimialueen ympärivuorokautisten palveluiden nettohoitopäivät	57 594
	Yleislääketieteellisten osastojen nettohoitopäivät	7 602
	Toimialueen kaikki kotiin järjestettävät käynnit, puhelinkontaktit ja videopuhelukontaktit	164 665
	Kotihoidon kotikäynnit	137 988
	Kotisairaalan kotikäynnit	2 424
	Kotihoidon ja kotisairaanhoidon videopuhelukontaktit	13 745

Perheiden palvelut	Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit ja kotikäynnit	7 009
	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, käynnit	8 461
	Lastensairaalan viralliset käynnit (somaattikka ja mielen-terveyspalvelut)	10 913
	Lastensairaalan nettohoitopäivät	1 015
	Psykiatrian osastojen nettohoitopäivät	4 755
	Lastensuojeluilmoitusten määrä (alle 18 v.)	792
	Kodin ulkopuolelle sijoitetut	60
	Toimeentulotukeen liittyvät päätökset	752
	EHL-, VPL- ja VP-palvelujen piirissä olleet asiakkaat	1 619
	Vammaispalveluiden hoitopäivät, oma tuotanto	
	Tuettu asuminen	11 %
	Palveluasuminen	31 %
	Tehostettu palveluasuminen	59 %
Pelastustoimi, varautuminen ja turvallisuus	Kaikki tehtävät	235
	, joista kiireellisiä tehtäviä	175
	Turvallisuusviestinnän kattavuus, %-osuus väestöstä (vuoden alusta)	1,5 %
	Rakennuslupalausuntojen lukumäärä	150
	Valvontakäyntejä erityiskohteisiin	76/349 (22 %)

	Toimintavalmiusajan toteutuminen	96 %
--	----------------------------------	------